

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Macka a soudců Mgr. Jiřího Čurdy a Mgr. Michaely Kudějové v právní věci **žalobce x.....** se sídlem....., IČ:....., zastoupeného JUDr. Janou Kudrnovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Ostrava-Moravská Ostrava, Na Hradbách 3/119, proti **žalovanému y.....**, se sídlem....., IČ:....., zastoupenému JUDr. Rostislavem Dolečkem, advokátem se sídlem Praha 3, Seifertova 9, o ochranu dobré pověsti právnické osoby, k odvolání žalobce a žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. března 2010, č.j. 10 Cm 47/2009-39

t a k t o :

Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje ve výroku II., ve výroku I. pak jen v rozsahu povinnosti žalovaného odstranit do jednoho měsíce od právní moci rozsudku, z tam z uvedeného vlákna, z nadpisu příspěvku z 21.5.2009, 15:05 hod., slova „jak svině“, jinak se výrok I. mění tak, že žaloba o povinnosti žalovaného odstranit tam označené vlákno ve zbývajícím rozsahu se zamítá.

Žalobce je povinen zaplatit žalovanému do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Rostislava Dolečka na náhradu nákladů řízení částku 31.200,- Kč a na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 30.840,- Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Soud prvního stupně shora označeným rozsudkem uložil žalovanému povinnost do 1 měsíce od právní moci rozsudku odstranit vlákno zasahující do dobré pověsti žalobce nacházející se na stránkách <http://www.mesec.cz/clanky/chcete-prodat-byt-sam-nebo-s-realitni-kancelari/nazory/23237/vlakno/#o54715> (výrok I.), zamítl žalobu o uložení povinnosti žalovanému zaplatit žalobci částku 50.000,- Kč (výrok II.) a o nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu (výrok III.). Žalobce tyto nároky uplatnil z titulu ochrany dobré pověsti právnické osoby a žalobu odůvodnil tím, že vznikl v roce 2002 a zabývá se realitní, zastavárenskou činností a činností podnikatelských, finančních, organizačních a ekonomických poradců, přičemž jeho podnikatelský úspěch je od počátku budován na důvěře obchodních partnerů. Dne 20.7.2009 žalobce zjistil, že na internetu na webových stránkách provozovaných žalovaným na adrese <http://www.mesec.cz/clanky/chcete-prodat-byt-sam-nebo-s-realitni-kancelari/nazory/23237/vlakno/#o54715> se vyskytují příspěvky uživatelů (které žalobce nemůže identifikovat), jež poškozují dobré jméno žalobce, neboť je v nich o něm hovořeno jako o společnosti, která „lže jako svině“ či diskutuje o tom, „jak zlikvidovat“ žalobce. Žalobce vyzval žalovaného, aby tyto příspěvky odstranil, žalovaný to však odmítl s poukazem na to, že nelze mít za prokázané, že by jakékoliv údaje uvedené v diskusi byly nepravdivé. Žalobce má za to, že uvedenými příspěvky bylo do jeho dobré pověsti zasaženo, domáhá se proto odstranění závadného stavu a vedle toho zaplacení zadostiučinění v penězích za vzniklou nemajetkovou újmu. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že je sice provozovatelem internetového a zpravodajského portálu www.mesec.cz, na němž vyšel článek autora Jana Spilky s názvem „Chcete prodat byt: Sám, nebo s realitní kanceláří?“, k němuž byla otevřena žalobcem označená diskuse, tuto diskusi však sám neřídí a není možné od něj požadovat, aby kontroloval vyslovené názory a prověřoval jejich správnost. Podle jeho názoru již z dikce zák. č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, je zřejmé, že jako poskytovatel služby informační společnosti neodpovídá za případný zásah do dobré pověsti žalobce, kterého by se dopustily třetí osoby jako účastníci označeného diskusního fóra. Žalovaný sám do diskusního fóra nijak nepřispíval, jeho činnost spočívala pouze v tom, že ukládal informace (příspěvky) poskytnuté uživateli (jednotlivými diskutujícími čtenáři) na jejich žádost. Je přirozeně připraven odstranit nebo zneprístupnit informace, ohledně nichž bude prokázáno, že jsou protiprávní. Má ale za to, že rozsah odpovědnosti a povinnosti poskytovatele výše specifikované služby nelze pomocí ustanovení občanského zákoníku o ochraně dobré pověsti právnické osoby rozšiřovat. Prolomení tohoto zákonného omezení odpovědnosti poskytovatele služby informační společnosti by podle něho znamenalo, že veškerá diskusní fóra na všech internetových serverech všech provozovatelů by musela být okamžitě uzavřena a zrušena, neboť za jakékoliv vyjádření diskutujících čtenářů, jímž by se kdokoliv cítil dotčen, by nesl okamžitě odpovědnost provozovatel serveru, na němž by se diskusní fórum nacházelo. Dále žalovaný namítl, že ani nebylo prokázáno, že by obsah předmětného diskusního fóra byl protiprávním zásahem do dobré pověsti žalobce. Důkazní břemeno podle jeho názoru leží na žalobci, který musí prokázat, že obsah diskusních příspěvků třetích osob je protiprávní. Žalovaný přitom obsah předmětných diskusních příspěvků za protiprávní nepovažuje, byť jsou některé příspěvky poměrně ostře kritické, jiné příspěvky naopak žalobce obhajují. Poukázal na to, že kritika obchodních praktik žalobce sama o sobě není zjevně protiprávním zásahem do dobré pověsti žalobce. Žalovaný zdůraznil, že obchodní praktiky žalobce jsou široce medializovány, včetně reportáží v televizních pořadech a zpráv v celé řadě jiných médií včetně řady internetových serverů, ve srovnání s rozsahem této veřejné kritiky je rozsah a obsah příspěvků předmětného diskusního fóra na stránkách žalovaného zcela marginální, zde uvedené

příspěvky představují naprosto nevýznamný zlomek v kritických vyjádřeních o žalobci v jiných médiích. Žalovaný přitom není povinen pokoušet se rozhodnout, na čí straně pravda, zda na straně žalobce, či na straně osob, které se cítí být jeho jednáním poškozeny. Navrhl proto zamítnutí žaloby v celém rozsahu.

Jak z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně vyplývá, soud při svém rozhodování vyšel zejména z nesporného tvrzení účastníků o existenci článku s názvem „Chcete prodat byt: Sám, nebo s realitní kanceláří?“ na internetových stránkách žalovaného, k němuž byla otevřena diskuse, v níž se objevily výrazy, že žalobce „lže jako svině“, uváděno, že se jedná o podvodnou a lživou společnost, kterou je třeba zlikvidovat. Podle soudu prvního stupně se jedná o výrazy, které se bezprostředně netýkají obchodní činnosti žalobce, zároveň jde o výrazy vulgární, urážlivé a obsahující výhrůžky. Dále soud při svém rozhodování vyšel ze zjištění učiněného z provedeného dokazování, a to zjištění, že dne 3.2.2009 bylo na internetu zveřejněno sdělení Realitní unie (dobrovolného zájmového sdružení realitních kanceláří, jehož není žalobce členem), ve kterém se sdružení distancuje od chování a praktik žalobce a hodnotí je na základě informací z pořadu Reportéři ČT ze dne 2.2.2009 jako velmi neseriózní. Soud prvního stupně věc posoudil podle § 19b odst. 3 obč. zák., poukázal na to, že internet slouží jako moderní médium k rychlému šíření informací rozličného druhu, kromě jiného i k hodnocení úrovně služeb poskytovaných podnikatelem, jeho vlastností a spolehlivosti. V tomto případě podle soudu došlo ke střetu dvou práv, a to práva na svobodu projevu zaručeného podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod a práva na ochranu dobré pověsti právnické osoby podle § 19b obč. zák. S odkazem na judikaturu Ústavního soudu (usnesení ze dne 3. srpna 2000, sp. zn. II. ÚS 76/2000) dále uvedl, že je běžné, že internetové diskuse obsahují hrubě urážlivé výrazy, které se bezprostředně netýkají věcného hodnocení kritizovaného subjektu, jako je tomu v projednávané věci, že je třeba akceptovat a podporovat věcnou kritiku (vycházející z pravdivých či reálných podkladů), pokud se však jedná o „kritiku“ spočívající v anonymní publikaci hodnotících úsudků o jiné osobě, které jsou expresivní a vulgární, s cílem kritizovaný subjekt dehonestovat, může jít o nepřiměřenou kritiku a zásah do dobré pověsti právnické osoby. Podle jeho názoru bez ohledu na to (jak dále soud prvního stupně uvedl), že jsou uvedené výrazy (a často ještě horší) v internetové diskusi (tzv. chatu) běžné, neznamená to, že je provozovatel internetových stránek, na nichž je diskuze zveřejňována, bez odpovědnosti za její obsah a úroveň. Žalovaný je provozovatelem internetových stránek, které se zabývají hodnocením činnosti různých subjektů – jde přímo o jeho podnikatelský záměr a výdělečnou činnost. Své stránky formou diskuse atraktivizuje, čímž získává komerční prospěch. Za této situace je zároveň odpovědný za úroveň diskuse. Žalovaný si musí být vědom toho, že urážlivé a hanlivé výrazy, vyskytující se ve veřejné diskusi na jeho internetových stránkách, mohou poškodit dobrou pověst žalobce, tedy je podle § 5 odst. 1 písm. a) i b) zák. č. 480/2004 Sb. odpovědný za obsah informací uložených na žádost uživatele, neboť mohl vzhledem k předmětu činnosti, okolnostem a povaze případu vědět, že obsah ukládaných informací uživatele je protiprávní (v rozporu s obecnými pravidly slušnosti) a neučinil žádné kroky k odstranění urážlivých a hanlivých výrazů směřujících proti žalobci, které nijak nepřispívají k úrovni diskuse. Proto s odkazem na ust. § 5 odst. 1 zák. č. 480/2004 Sb. ve spojení s ustanovením § 19b obč. zák. žalobě v rozsahu nároku na odstranění závadného stavu vyhověl. Pokud jde o nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích, zde soud prvního stupně uvedl, že vzhledem k tomu, že činnost žalobce je prokazatelně podrobena dlouhodobé kritice v různých médiích, její praktiky lze považovat do jisté míry za „kontroverzní“, neshledal nárok na poskytnutí zadostiučinění důvodný, když odstranění závadného stavu má za dostačující. Výrok o nákladech řízení odůvodnil soud odkazem na ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. s tím, že míra úspěchu účastníků byla v řízení vyrovnaná.

Proti rozsudku se včas odvolali oba účastníci řízení. Žalobce napadl odvoláním zamítavý výrok II. a související výrok III. o nákladech řízení. Vytkl soudu prvního stupně, že neposoudil dostatečně intenzitu zásahů do jeho práva na ochranu dobrého jména, že neprováděl dokazování ohledně pravdivosti tvrzení obsažených v předmětném diskusním fóru, a to proto, že žalovaný ani provedení takových důkazů nenavrhoval, když se omezil pouze na prokazování skutečnosti, že se o žalobci na jiných serverech hovoří obdobně. Podle žalobce pokud nebylo prokázáno, že výroky v předmětné internetové diskusi jsou pravdivé, má se za to, že tyto výroky jsou nepravdivé. Připomněl, že je pro jeho úspěch v podnikání důležité mít dobré jméno a že pokud je jeho činnost podrobena kritice na více místech, lze prozkoumáním této kritiky zjistit, že je vyvíjena stále stejnými osobami se záměrem žalobce poškodit, tvrzení těchto osob se nezakládá na pravdě a nelze hovořit o věcné kritice. Pokud soud prvního stupně dospěl k závěru, že výroky na předmětném diskusním fóru jsou způsobilé poškodit dobrou pověst žalobce, pak měl žalobci přiznat také požadované zadostiučinění. Žalobce nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně o tom, že postačuje pouze odstranění předmětného internetového vlákna. Pokud jde o výrok o nákladech řízení, toto rozhodnutí je podle žalobce v rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 22.6.2000 sp. zn. III. ÚS 170/99, neboť i pokud měl žalobce ve věci úspěch jen co do morálního zadostiučinění, měla mu být přiznána plná náhrada nákladů řízení podle § 142 odst. 3 o.s.ř., neboť přiznání požadované náhrady nemajetkové újmy záleželo na úvaze soudu. Navrhl proto, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích II. a III. změnil tak, že bude žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci 50.000,- Kč a náhrada nákladů řízení.

Žalovaný se odvolal proti vyhovujícímu výroku I. a souvisejícímu výroku III. o nákladech řízení, a to z důvodu, že soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, že z provedených důkazů učinil nesprávná skutková zjištění a věc nesprávně právně posoudil. Vytkl soudu, že vycházel z nesprávného rozsahu nesporných tvrzení, když podle jeho názoru bylo mezi účastníky nesporné pouze to, že žalovaný uveřejnil dne 16. 10. 2006 na jím provozovaném internetovém serveru www.mesec.cz článek autora Jana Spilky s názvem „Chcete prodat byt: Sám, nebo s realitní kanceláří?“, že tento článek sám o sobě neobsahuje žádnou zmínku o žalobci nebo jeho činnosti a že k tomuto článku byla otevřena veřejná čtenářská diskuse, jejíž součástí je žalobcem označené „vlákno“. Pokud však soud prvního stupně dále uvádí, že mezi účastníky nebylo sporu o tom, že v předmětné diskusi se uvádí, že žalobce je třeba zlikvidovat a že v ní zaznívají výrazy, které se bezprostředně netýkají obchodní činnosti žalobce, jsou vulgární, urážlivé a obsahují výhrůžky, pak nic takového nebylo učiněno účastníky nesporné a ani nebylo zjištěno provedenými důkazy. Soud prvního stupně tedy při vymezení skutkových zjištění, o něž opřel své rozhodnutí, značně překročil rámec nesporných tvrzení stran, resp. provedených důkazů. Oporu v provedeném dokazování nemá podle žalovaného ani závěr soudu prvního stupně o tom, že je v současnosti běžné, že internetové diskuse obsahují hrubé urážlivé výrazy, které se bezprostředně netýkají věcného hodnocení kritizovaného subjektu, jsou expresivní a vulgární a mají za cíl kritizovaný subjekt dehonestovat. Podle žalovaného nadto předmětem posouzení měly být konkrétní výroky, nikoliv obecný stav internetových diskusí. Dále namítl, že pokud soud prvního stupně považoval za protiprávní zásah do dobré pověsti čtyři označené výroky z předmětné čtenářské diskuse, pak se však jeho rozhodnutí týká celého diskusního „vlákna“, tedy také řady dalších, i z pohledu žalobce zcela nezávadných čtenářských příspěvků. V tomto směru je třeba rozhodnutí soudu prvního stupně o odstranění celého „vlákna“ považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Dále se žalovaný v obsahu svého odvolání vyjádřil k jednotlivým vytykaným výrokům s tím, že má za to, že každý tento výrok je nutno vnímat v kontextu, v jakém byl učiněn. Z tohoto pohledu je podle něho zřejmé, že výrok „lže jak svině“ není jen jakýmsi vulgárním výkřikem, naopak je pouze úvodem ke zcela konkrétnímu popisu

zkušenosti čtenáře článku. Podle žalovaného by bylo zcela nerealistické předstírat, že v obecné komunikaci se podobné výrazy nepoužívají a že je uživatelé českého jazyka neznají a má za to, že svoboda slova nechrání jen dokonalé spisovné výrazy. Pokud jde o výrok „zlikvidovat Prolux“, jde opět o výrok úzce související s kritikou obchodních praktik žalobce, tento výrok nadto neobsahuje nic vulgárního ani urážlivého. V kontextu celého příspěvku je zřejmé, že nejde o žádnou pohružku likvidací směřovanou vůči žalobci, ale spíše o výzvu k dalším čtenářům, kteří se mohou cítit žalobcem poškozeni, aby využili právně zcela přípustnou nezávadnou možnost a podali trestní oznámení. Pokud jde o výrok „nikdy jsem si nemyslela, jaká jsem s prominutím husa a naletím podvodníkům“, pak příspěvek, v němž se tento výrok nachází, je velmi podrobně vyprávěným příběhem čtenářky, která se cítí dotčena obchodními praktikami žalobce a v kontextu toho je zcela pochopitelné, že čtenářka nazývá osobu, kterou považuje za podvodníka, podvodníkem. Podle žalovaného mají lidé právo nazývat věci pravými jmény, pokud své tvrzení odůvodní. Konečně pokud jde o výrok „ahoj, také jsem obětí bezcharakterní a lživé firmy Prolux“, pak příspěvek, v němž je toto tvrzení uvedeno, sice sám o sobě žádnou konkrétní zkušenost čtenáře nepopisuje, nicméně před ním bylo v rámci diskuse uveřejněno nejméně 28 jiných příspěvků, které se týkají žalobce a které vesměs popisují konkrétní zkušenosti. Že se některý ze čtenářů v této souvislosti označil za další oběť žalobce je pak nutno vnímat v tomto kontextu. Pak je ovšem podle žalovaného nevyhnutelný závěr, že se jedná o kritiku spojenou naprosto těsně s obchodní činností žalobce a podloženou osobními zkušenostmi diskutujících čtenářů. Opačný závěr soudu prvního stupně nemá v provedených důkazech a nesporných tvrzeních účastníků oporu. Zdůraznil dále, že o věrohodnosti citovaných výroků účastníků předmětné diskuse svědčí rozsah veřejné diskuse, která se o obchodních praktikách žalobce vede a poukázal na to, že soud prvního stupně odmítl provést jím navržené důkazy, které by zasadily citované výroky do širšího rámce a zpochybnily závěr, že výroky vůči žalobci je nutno hodnotit jako hrubě urážlivé. V důsledku neprovedení těchto navržených důkazů pak podle žalovaného nemohl soud prvního stupně adekvátně posoudit, jak dobré pověsti se žalobce těší a zda lze v projednávané věci shledat, že do ní bylo zasaženo. Konečně namítl, že podle jeho názoru mu zákon (zák. č. 480/2004 Sb.) neukládá povinnost posuzovat, zda by některá z uložených informací mohla být způsobilá zasáhnout do dobré pověsti třetí osoby, a nadto ještě, zda by takový zásah byl protiprávní. Má za to, že není-li protiprávnost obsahu informace zcela zřejmá, musí být prokázána a bylo na žalobci, aby protiprávní povahu ukládaných informací prokázal. Navrhl proto, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. tak, že se žaloba i v tomto rozsahu zamítá a uložil žalobci povinnost zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení.

Žalobce ve svém vyjádření k odvolání žalovaného uvedl, že rozhodnutí soudu prvního stupně o odstranění diskusního „vlákna“ považuje za věcně správné, toto „vlákno“ zasahuje do dobré pověsti žalobce, neboť veškerá tvrzení v něm uvedená jsou nepravdivá a žalovaný ani nenavrhol provedení důkazů k prokázání jejich pravdivosti. Opakovaně žalobce zdůraznil, že je subjektem s dobrou pověstí, že své závazky z uzavřených smluv plní řádně a včas a pokud žalovaný spatřuje pochybení soudu prvního stupně v tom, že nebyl proveden navrhovaný důkaz reportáží České televize ze dne 2.2.2009 s názvem „Podivné praktiky realitní kanceláře Prolux“, pak i kdyby tento důkaz proveden byl, nemá podle žalobce na projednávanou věc žádný vliv, neboť uvedená reportáž je rovněž zcela smyšlená a informace v ní obsažené nepravdivé. Připomněl, že žalovaného na protiprávní obsah jím ukládaných informací upozornil a vzhledem k tomu, že žalovaný neučinil žádné kroky k odstranění či znepřístupnění uvedeného diskusního „vlákna“, stal se odpovědným za jeho obsah. Poukázal dále na anonymitu prostředí internetu s tím, že právě proto bylo třeba upravit odpovědnost za obsah informací uložených na stránkách poskytovatelů a částečně přenést odpovědnost za tyto

informace na poskytovatele služeb informačních společností, jak se stalo zákonem číslo 480/2004 Sb. s tím, že přitom jediná povinnost poskytovatele spočívá v odstranění protiprávní informace, a to až poté, kdy se o protiprávní povaze informace dozvěděl. Navrhl proto, aby odvolací soud žalovaným napadený výrok I. rozsudku soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil.

K tomu a k odvolání žalobce uvedl ve svém vyjádření žalovaný, že pokud se žalobce prezentuje jako osoba s dobrou pověstí, pak tato jeho chwála nekoresponduje s obsahem důkazů, jejichž provedení žalovaný navrhol a které soud první stupně odmítl provést. Pokud jde o požadavek žalobce na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích, znovu žalovaný zdůraznil, že v porovnání s rozsahem veřejné diskuse o žalobci včetně její medializace je rozsah a obsah příspěvků předmětného diskusního fóra zcela marginální a nárok na zadostiučinění neopodstatněný. Setrval na svém názoru, že pokud jde o jednotlivé vytýkané výroky, nelze dospět k závěru, že jsou zjevně protiprávním zásahem do dobré pověsti žalobce a v takovém případě žalovaný za obsah informací ve smyslu ust. § 5 odst. 1 zák. č. 480/2004 Sb. neodpovídá. Proto domáhá-li se žalobce uložení povinnosti žalovanému jakožto poskytovateli služby, jež spočívá v ukládání informací poskytnutých uživatelem, musí protiprávní povahu ukládaných informací sám doložit. Žalovaný navrhl doplnit dokazování o zprávu České obchodní inspekce o vyřízení podnětu P 9080/10/1000, kterou bylo zjištěno podezření na užití nekalých obchodních praktik ze strany žalobce a o tiskovou zprávu o demonstraci zákazníků žalobce z 3. 9. 2010.

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal podle § 212 a násl. o.s.ř. odvoláním napadený rozsudek soudu prvního stupně, doplnil dokazování čtením příspěvků předmětného diskusního „vlákna“ a dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné, odvolání žalovaného naopak shledal převážně důvodným.

Žalobce svůj nárok na odstranění závadného stavu a poskytnutí přiměřeného zadostiučinění (v peněžité formě zaplacením částky 50.000,- Kč) uplatnil z titulu ochrany před neoprávněným zásahem do dobré pověsti právnické osoby ve smyslu ust. § 19b odst. 3 obč. zák. Projev zásahu do své dobré pověsti žalobce spatřoval v obsahu diskuse k článku „Chcete prodat byt: Sám, nebo s realitní kanceláří?“ umístěné na stránkách žalovaného na adrese <http://www.mesec.cz/clanky/chcete-prodat-byt-sam-nebo-s-realitni-kancelari/nazory/23237/vlakno/#o54715>, zejména výroky v ní obsažené a týkající se žalobce („Společnost PROLUX lže jak svině“, „Zlikvidovat PROLUX“, „Nikdy jsem si nemyslela, jaká jsem s prominutím huša a naletím podvodníkům“, „Ahoj, jsem také obětí bezcharakterní a lživé firmy Prolux“). Úkolem soudu prvního stupně proto bylo posoudit, zda žalobce požívá dobré pověsti a dále, zda do ní bylo vytýkaným jednáním zasaženo, s ohledem na uplatněný nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění pak i posoudit, zda neoprávněný zásah do dobré pověsti přivodil žalobci nemateriální újmu, k jejíž reparaci se jeví jako přiměřené žalobcem navržené zadostiučinění. Dobrá pověst právnické osoby patří k několika osobním právům, která jsou právnickým osobám přiznávána. V souladu s obecně uznávanou presumpcí poctivosti jednání subjektů práva se pak předpokládá, že právnická osoba dobrou pověst má, a to do té doby, dokud není proveden úspěšně důkaz opaku. V projednávané věci žalovaný námitku neexistence dobré pověsti žalobce uplatnil a navrhl důkazy k prokázání její důvodnosti. Soud prvního stupně pochybil, pokud se touto námitkou žalovaného nezabýval. Za situace, kdy by takovou námitku shledal důvodnou, musel by totiž žalobu zamítnout bez toho, aby se dále zabýval posouzením povahy vytýkaného jednání žalovaného, neboť bez existence dobré pověsti právnické osoby nemůže do ní být zasaženo. Toto (jinak zásadní) pochybení soudu prvního stupně však v konkrétním případě nebrání věcnému přezkoumání

správnosti rozhodnutí soudu prvního stupně, neboť odvolací soud poté, co doplnil dokazování, dospěl k závěru, že vytýkané jednání není vůbec způsobilé zasáhnout do dobré pověsti žalobce, jak o tom v podrobnostech dále.

K tomu, aby určité jednání mohlo být posouzeno jako neoprávněný zásah do dobré pověsti právnické osoby, musí být objektivně způsobilé snížit vážnost této právnické osoby. Úroveň vážnosti je přitom „měřena“ pohledem veřejnosti na konkrétní osobu, o jejíž vážnost se jedná. Zde je třeba nejprve posoudit charakter jednání, které je žalovanému vytýkáno, a jeho postavení, jehož specifiku žalovaný ostatně zdůraznil. Žalovaný je (ve vztahu k jeho činnosti spočívající v provozování serveru www.mesec.cz a ukládání na těchto stránkách informací poskytnutých uživateli stránek) poskytovatelem služby informační společnosti a jeho odpovědnost, práva a povinnosti je tak nutno posuzovat podle zák. č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti, dále též jen „zákon“), s ohledem na skutečnost, že k vytýkanému jednání mělo dojít dne 20. 7. 2009, pak ve znění tohoto předpisu platném do 31. 12. 2010. Podle ust. § 5 odst. 1 zákona poskytovatel služby, jež spočívá v ukládání informací poskytnutých uživatelem, odpovídá za obsah informací uložených na žádost uživatele, jen mohl-li vzhledem k předmětu své činnosti a okolnostem a povaze případu vědět, že obsah ukládaných informací nebo jednání uživatele jsou protiprávní, nebo dozvěděl-li se prokazatelně o protiprávní povaze obsahu ukládaných informací nebo o protiprávním jednání uživatele a neprodleně neučinil veškeré kroky, které lze po něm požadovat, k odstranění nebo znepřístupnění takovýchto informací. Podle odst. 2 citovaného ustanovení pak poskytovatel služby odpovídá vždy za obsah uložených informací v případě, že vykonává přímo nebo nepřímou rozhodující vliv na činnost uživatele. Současně zákon v ust. § 6 stanoví, že poskytovatel služby není povinen dohlížet na obsah jimi přenášených nebo ukládaných informací, ani aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní obsah informace.

Z dikce citovaných zákonných ustanovení je třeba podle názoru odvolacího soudu, při zohlednění zájmu na realizaci ústavně zaručené svobody projevu a zároveň na respektování jejího omezení právy jiných osob, rovněž ústavou či zákony zaručených (srovnej v rozsudku soudu prvního stupně citované usnesení Ústavního soudu II. ÚS 76/2000), dovodit obecně, že jistě není pochyb o tom, že žalovaný v rámci své odpovědnosti podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona je povinen zabránit páčání trestných činů, jako je šíření rasismu, dětské pornografie atd., a bránit šíření těch příspěvků uživatelů, jež jsou zjevně protiprávní (jak je vyjádřeno formulací podmínky, že jde o informace, o nichž provozovatel služby mohl – vzhledem k předmětu své činnosti a okolnostem a povaze případu – vědět, že jsou (tyto informace či samo jednání uživatele) protiprávní. Mezi takové obsahem zjevně protiprávní informace je třeba zařadit i příspěvky, jež s cílem dehonestovat označeného jsou jen souhrnem vulgarit bez snahy o věcnou diskusi či kritiku. Za obsah takovýchto informací provozovatel služby plně odpovídá a odpovědnosti se může zprostit, jen prokáže-li, že o protiprávnosti obsahu informace vědět nemohl. I pokud by tomu tak bylo, je povinen takovou informaci neprodleně odstranit či znepřístupnit, jinak se vystavuje opět odpovědnosti za její obsah, za podmínky § 5 odst. 1 písm. b) zákona. Tato naposled zmíněná odpovědnost odstranit či znepřístupnit příspěvek je však podle názoru odvolacího soudu podstatně širší a zahrnuje i ty případy (jdoucí mimo rámec zjevné protiprávnosti podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona), kdy je protiprávnost obsahu určité informace – do té doby sporná – postavena na jisto až rozhodnutím soudu (pokud předtím provozovatel sám takový závěr neakceptuje na základě doložení protiprávnosti jiným způsobem). Shodně jako u každého jiného prostředku, jímž je určitá informace (tvrzení, sdělení atd.) šířena, může být taková informace zásahem do

osobnostních práv, zásahem do dobré pověsti právnické osoby, projevem nekalé soutěže atd., a tímto jednáním dotčený má právo se proti zásahu do svých práv bránit, zejména požadovat na tom, kdo informaci šíří (poskytovateli služby), stažení informace či její znepřístupnění. Pokud pak uživatele (autora informace) nelze identifikovat, a nelze tak proti němu uplatnit žalobou právem stanovené nároky, je zřejmé, že vedle toho žaloba dotčené osoby směřující proti poskytovateli služby může obsahovat i nároky další (např. poskytnutí zadostiučinění za vzniklou újmu), a v případě, že zákonné podmínky pro to budou splněny a poskytovatel služby nejednal tak, aby vyloučil svou odpovědnost dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona (neboť jen tak by za obsah informace neodpovídal), může být takovým nárokům vyhověno i v řízení proti poskytovateli služby, byť teprve v něm bude protiprávnost informace rozhodnutím soudu deklarována. Tolik považoval odvolací soud za potřebné uvést k žalovaným zdůrazňované specifiky jeho postavení.

Ze shora uvedeného a dikce citovaných zákonných ustanovení vyplývá, že odpovědnost žalovaného za obsah uložených informací na stránkách www.mesec.cz (v tomto případě za obsah diskusních příspěvků) by v daném případě byla dána podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona pouze v případě, že by obsah diskusních příspěvků byl zjevně protiprávní a tak zcela zřejmým způsobem zasáhl do dobré pověsti žalobce. Protože k tomu, aby pak určitá informace (sdělení) byla způsobilá zasáhnout do dobré pověsti jiné osoby, musí jít o informaci dehonestující dotčenou osobu a současně nepravdivou (neboť pravdivost difamující informace vylučuje neoprávněnost zásahu do dobré pověsti), musely by (aby byla založena odpovědnost žalovaného coby poskytovatele služby podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona) diskusní příspěvky na označeném diskusním „vlákně“ být zjevně nepravdivé a žalobce dehonestující. Odvolací soud na základě vlastních zjištění, učiněných z dokazování (přečtení obsahu diskusních příspěvků z předmětného diskusního „vlákna“), dospěl k závěru, že žádný z příspěvků diskutujících uživatelů neobsahuje žádnou informaci, kterou by bylo možné považovat za zjevně protiprávní, zřejmě nepravdivou a dehonestující. Uvedené příspěvky podle názoru odvolacího soudu nijak zřetelněji nevybočují z rámce kritických diskusí, v daném prostředí internetu se vyskytujících. Jsou popisem zkušeností diskutujících a zaměřené věcně, pak nebyl ani důvod, aby provozovatel služby sám bez dalšího zasáhl (příspěvek vymazal či znepřístupnil). Je třeba připomenout, že žalovaný coby poskytovatel služby informační společnosti nebyl povinen aktivně zjišťovat okolnosti, z nichž by bylo možné usuzovat na míru pravdivosti popisu zkušeností jednotlivých diskutujících uživatelů se žalobcem a jeho obchodními praktikami. Odpovědnost žalovaného jako poskytovatele služby informační společnosti podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona tak dána není.

Vzhledem k tomu, že žalovaný k žádosti žalobce do dne rozhodnutí soudu příspěvky daného diskusního vlákna ponechal přístupné, bylo třeba se zabývat jeho odpovědností podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona za obsah těchto příspěvků, a to pro jejich tvrzenou způsobilost zasáhnout do dobré pověsti žalobce. I v tomto směru má odvolací soud za to, že žaloba důvodná není, neboť obsah diskuse nebyl způsobilým do dobré pověsti žalobce zasáhnout, jak podrobněji dále, – uvedené však neplatí pro slovní spojení „jak svině“, použité v nadpisu diskusního příspěvku „PROLUX lže jak svině“, pod nímž uživatel, který si přál zůstat v anonymitě, stručně popsal dvě své negativní zkušenosti se žalobcem v souvislosti se zájmem o koupi nemovitostí. V tomto případě bylo slovo „svině“ (jinak běžně používané k označení samice prasete domácího) použito ke zvýraznění míry „lživosti“ žalobce (vulgárně se slovo „svině“ používá pro označení špatné či velmi zlé osoby – viz <http://cs.wiktionary.org/wiki/svin%C4%9B>). Stejně jako není žádný důvod zakazovat používat a nutit odstraňovat z internetové diskuse slovo ze slovníku spisovné češtiny, není podle odvolacího soudu ani nutné zakazovat používat zde toto slovo i v jeho vulgárním

významu, dokonce ani slovo, které nemá jiný význam než vulgární, pokud toto vulgární slovo (nebo slovo jinak spisovné, ale ve vulgárním významu) nebude zde uvedeno ve spojení s jinou konkrétní osobou a pokud také obecně nevybočuje z měřítka dobrých mravů. Právem se proto žalobce mohl cítit dotčen na svých právech, byla-li spojena část jeho obchodní firmy s tímto slovem tak, že toto spojení vyznívá vulgárně, a to bez ohledu na existenci či neexistenci jeho dobré pověsti. Pro přesnost je třeba uvést, že tvrzení „PROLUX lze jak svině“ není případem zjevné protiprávnosti (kdy by byla dána odpovědnost žalovaného podle § 5 odst. 1 písm. a/ zákona), neboť jeho obsahem není hodnocení žalobce a jeho označení vulgárním způsobem (jak by tomu bylo například při užití tohoto slova k doplnění slovního spojení „PROLUX je“), nýbrž vulgární slovo zde bylo použito jako nevhodný příměr k vyjádření úrovně určitého druhu jednání žalobce „... lze jako ...“. Podle názoru odvolacího soudu právě v rozsahu tohoto tvrzení („PROLUX lze jak svině“) je dána odpovědnost žalovaného podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona a žalovaný měl tento vulgarismus, resp. pouze tu část označení příspěvku, díky níž jinak spisovné slovo nabývá vulgárního významu (tedy slova „jak svině“), z diskuse k žádosti žalobce odstranit. Odpovědnost žalovaného jako poskytovatele služby informační společnosti za uveřejněnou informaci obsahující vulgarismus ve spojení s částí obchodní firmy žalobce v sobě obsahuje (jak naznačeno výše) i případnou odpovědnost za újmu vzniklou na právech dotčené osoby (žalobce). Žalobce takto uplatnil nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích. Přiměřené zadostiučinění, ať již ve formě morální (omluva) nebo ve formě peněžité, je prostředkem nápravy vzniklé nemajetkové újmy, a proto je vždy třeba tvrdit a prokázat (alespoň obecně), že v konkrétním případě vznikla nemajetková újma v takové podobě a rozsahu, že k její reparaci je přiměřeným zadostiučiněním právě určitá zvolená forma zadostiučinění. Pokud však žalobce požadovanou formu zadostiučinění odůvodnil pouze tím, že za přiměřené zadostiučinění považuje zaplacení částky 50.000,- Kč s tím, že tuto částku považuje spíše za „výchovnou“, pak nejen že neuvedl žádné okolnosti rozhodné pro to, aby soud mohl posoudit, v čem újma spočívá, jak se projevila, jaký je její rozsah a jaké zadostiučinění je přiměřené její nápravě, ale ani netvrdil, že mu újma v souvislosti s vytykaným jednáním žalovaného vznikla.

Pokud pak byla dále zkoumána odpovědnost žalovaného z titulu tvrzeného zásahu obsahu příspěvků do dobré pověsti žalobce podle § 19b odst. 3 obč. zák. a ve smyslu odpovědnosti poskytovatele služby podle ust. § 5 odst. 1 písm. b) zákona, pak k tomu je třeba nejprve uvést, že je důvodná námitka žalovaného, že nelze jednotlivé (žalobcem označené) výroky posuzovat z pohledu způsobilosti zásahu do dobré pověsti odděleně, ale že je třeba je posuzovat v kontextu celého sdělení, v němž byly učiněny. Z tohoto pohledu pak podle odvolacího soudu předmětné diskusní příspěvky neopustily rámec zaručené svobody projevu (čl. 17 Listiny základních práv a svobod) a s přihlédnutím k jejich obsahu je lze kvalifikovat jako hodnotové soudy. Hodnotový soud se přitom považuje za nedovolený projev pouze v případě, že jde o kritiku zcela postrádající věcný základ a nelze pro ni nalézt žádné zdůvodnění (tzv. paušální kritika). Diskusní příspěvky znaky paušální kritiky nenaplnují, jedná se vesměs o hodnocení žalobce na základě vlastní zkušenosti konkrétního uživatele, jde tedy o přípustnou kritiku nevybočující z fair projevu (viz nálezy Ústavního soudu IV. ÚS 23/05). Byť kritické hodnocení žalobce logicky nemusí vyvolat příznivý pohled veřejnosti na žalobce, tato kritika nepřesáhla určitou přípustnou intenzitu takovou měrou, kterou již v demokratické společnosti tolerovat nelze. Podle judikatury přitom, pokud publikovaný názor nevybočí z mezí v demokratické společnosti obecně uznávaných pravidel slušnosti, neztrácí charakter konkrétního úsudku (zprávy, komentáře) a jako takový se zpravidla neocitá mimo meze ústavní ochrany (Nález III. ÚS 359/98, Sb. n. u. US, Svazek č. 8, Nález č. 95). Podle odvolacího soudu tak zveřejněné diskusní příspěvky svým obsahem ani formulacemi

nevybočily z přijatelné míry svobody projevu a nejsou způsobilé zasáhnout do dobré pověsti žalobce.

S ohledem na shora uvedené proto odvolací soud napadený rozsudek ve věci samé ve výroku I. v rozsahu povinnosti žalovaného odstranit do jednoho měsíce od právní moci rozsudku, z tam z uvedeného vlákna, z nadpisu příspěvku z 21.5.2009, 15:05 hod., slova „jak svině“ a ve výroku II. podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrdil, jinak ve zbývajícím rozsahu (ohledně povinnosti žalovaného odstranit zbylou část diskusního „vlákna“) podle § 220 o.s.ř. změnil a žalobu v tomto rozsahu zamítl. Pro úplnost je třeba poukázat na to, že soud prvního stupně pochybil, pokud za stavu, kdy shledal (byť nesprávně) jako způsobilý zásah do dobré pověsti žalobce pouze část předmětných diskusních příspěvků, uložil žalovanému povinnost odstranit celé diskusní „vlákno“, ač jiné zde uložené informace jsou z pohledu ochrany dobré pověsti žalobce zcela nezávadné.

Vzhledem k tomu, že odvolací soud částečně změnil rozhodnutí soudu prvního stupně, rozhodl znovu (v souladu s ust. § 224 odst. 1,2 o.s.ř.) o nákladech řízení před soudem prvního stupně, a to dále podle § 142 odst. 3 o.s.ř., a jejich plnou náhradu přiznal v řízení žalovanému, jehož neúspěch spočíval v poměrně nepatrné části. Náklady žalovaného sestávají z paušální odměny advokáta podle § 3 a § 8 vyhl. č. 484/2000 Sb. ve výši 15.800,- Kč a 9.000,- Kč a 4 režijních náhrad po 300,- Kč podle vyhl. č. 177/1996 Sb., vše se zvýšením o 20 % DPH.

O nákladech odvolacího řízení soud rozhodl v souladu s ust. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 3 o.s.ř. a přiznal i v tomto řízení žalovanému plnou náhradu nákladů řízení, které odpovídají zaplacenému soudnímu poplatku ve výši 1.000,- Kč, paušální odměně za zastoupení advokátem podle § 3 a § 8 vyhl. č. 484/2000 Sb. v platném znění a dvěma režijními náhradami po 300,- Kč podle vyhl. č. 177/1996 Sb. v platném znění, vše (krom náhrady zaplaceného soudního poplatku) se zvýšením o 20 % DPH. Platební místo náhrady nákladů řízení je určeno podle § 149 o.s.ř.

Poučení: proti tomuto rozhodnutí v rozsahu, v němž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně o nároku na odstranění závadného stavu, není dovolání přípustné, ledaže dovolací soud na základě dovolání podaného ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Městského soudu v Praze dospěje k závěru, že rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

Proti tomuto rozhodnutí v rozsahu, v němž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně o nároku na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění, není dovolání přípustné.

Proti tomuto rozhodnutí v rozsahu, v němž byl rozsudek soudu prvního stupně změněn, lze podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat výkonu rozhodnutí.

V Praze dne 2. března 2011

JUDr. Jiří Macek , v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
M. Mičková